



ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ



ΕΤΟΣ 31^ο
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 229

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2019
ΜΑΡΤΣ 2019



Μασκέ αποκριάτικο παιδικό πάρτι



Σελίδα 4η

Για άλλη μια χρονιά το «οπίτι» της λέσχης γέμισε το Σάββατο 23 Φεβρουαρίου 2019 όπως κάθε χρόνο τέτοιες μέρες, με μικρούς και μεγάλους μασκαράδες, γέλια, τραγούδια, χορούς, παιχνίδια, πειράγματα για να συμμετέχουν στο αποκριάτικο παιδικό πάρτι.

παρακάθ στον Τσάρτυλο



Για άλλη μια φορά η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας απέδειξε ότι δεν ξεχνά να τιμά τα μεγάλα "παιδιά" της περιοχής μας οι οποίοι είναι γλεντζέδες και κεφλίδες και το δείχνουν χρόνια τώρα σε όλους εμάς τους νεότερους.

Μετά από πρόταση και οργάνωση του παρακάθ από τον Α' Αντιπρόεδρο της λέσχης κ. Σπύρο Θεοδωρίδη, το Σάββατο 9 Φεβρουαρίου 2019 το καφενείο του Γιώργου Τσαρτυλίδη (Τσάρτυλου) στους Γεωργιανούς Ημαθίας γέμισε ασφυκτικά από νοσταλγούς της παράδοσης. Το ατελείωτο κέφι και τα παραδοσιακά τραγούδια κράτησαν μέχρι τις πρωινές ώρες ενώ οι παρευρισκόμενοι που ήρθαν από Δράμα, Θεσσαλονίκη, Κοζάνη, Πτολεμαΐδα και πολλά άλλα μέρη της πατρίδας μας απόλαυσαν την ιδιαίτερη φιλοξενία του Αντιπροέδρου μας, της οικογένειας Τσαρτυλίδη και των σερβιτόρων που ήταν παιδιά της λέσχης μας.



Αξιζει να αναφέρουμε τους μουσικούς της βραδιάς που ήταν οι Αρχιμήδης Γεωργιάδης, Λ. Ταχματζίδης και Κώστας Γαβρίδης οι οποίοι μας ταξίδεψαν στις αλησμόνητες πατρίδες ενώ όσοι παρακαθιστές επιθυμούσαν είπαν τα δίστιχα τους σεβόμενοι τις αρχές του παρακαθιού.

Η εκδήλωση τιμής στο πρόσωπο του "Τσάρτυλου" είναι η αρχή από παρόμοιες εκδηλώσεις που θα κάνουμε σε όλους αυτούς που είναι η ιστορία και η παράδοση μας.

Ο Πόντος στον αγώνα για την ελευθερία



Η συμβολή των Ελλήνων του Πόντου στην Επανάσταση του 1821 και την απελευθέρωση της πατρίδας μας, αποτελεί, ένα από τα πιο αποσιωπημένα κομμάτια της νεότερης ιστορίας μας.

Εντούτοις η πραγματική διάσταση της καθοριστικής και πρωταγωνιστικής συμβολής των Ελλήνων που έδρασαν τη συγκεκριμένη περίοδο ήταν και ποντιακής καταγωγής, καθώς χρηματοδότησαν, οργάνωσαν και πολέμησαν για την ελευθερία της Ελλάδας.

Επεξήγηση επετειακού λογοτύπου

για τα 100 Χρόνια
από τη γενοκτονία
των Ελλήνων του Πόντου



Ως λογότυπο των εκδηλώσεων μνήμης της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος για το έτος 2019, κατά το οποίο συμπληρώνονται εκατό χρόνια από την αποβίβαση του γενοκτόνου Μουσταφά Κεμάλ στην Αμισό τη 19^η Μαΐου του 1919, έχει επιλεγεί το αρχικό γράμμα της αγγλικής λέξης Genocide, το γράμμα G.

Έμπνευση για τη δημιουργία του λογοτύπου απετέλεσε η φωτογραφία, στην οποία εικονίζεται η πορεία 5.000 ορφανών κοντά στο Χαρπούτ το 1922. Παρότι η εθνικότητα των παιδιών της φωτογραφίας δεν είναι γνωστή, πρόκειται για θύματα της Γενοκτονίας των χριστιανικών λαών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Την ίδια πορεία προς το Χαρπούτ και από εκεί στα σκλαβοπάζαρα της Ανατολής, ακολούθησαν χιλιάδες Ποντίων Ελλήνων κατά τη διάρκεια της Γενοκτονίας. Η φωτογραφία δημοσιεύθηκε το 1930.

Ανάλυση λογοτύπου

Το ημικύκλιο του γράμματος G μορφοποιείται από ανθρώπινες φιγούρες, οι οποίες συναποτελούν μία πορεία. Σε αυτή συμβολίζονται «πορείες θανάτου» των εκτοπισμένων Ελλήνων του Πόντου, κατά τη διάρκεια των οποίων έχασε τη ζωή του μεγάλο τμήμα του πληθυσμού και συνυποδηλώνονται όλα τα δεινά, τα οποία υπέστησαν οι Έλληνες του Πόντου κατά τη διάρκεια της Γενοκτονίας.

Ταυτόχρονα, η πορεία και τα επιλεγμένα σύμβολα εντός αυτής, συμβολίζουν την ιστορική διαδρομή των Ελλήνων του Πόντου, οι οποίοι έρχονται από μακριά, όχι μόνον χωρικά, αλλά και χρονικά, διανύοντας μία πορεία χιλιετηρίδων στον Εύξεινο Πόντο συνθέτοντας, τον ξεχωριστό και μνημειώδη πολιτισμό τους.

Συνέχεια στη 2η σελίδα

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

www.elverias.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Λάμπ. Πορφύρα 1- Πανόραμα Βέροιας
Τηλ.: 2331072060 - Fax: 2331028356

Βέροια - Τ.Κ. 59132
Email: info@elverias.gr

Ιδρυτής
+ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ε.Α.ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΠΟΥΡΤΙΔΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΜΑΡΙΑ ΣΑΛΟΝΙΚΙΔΟΥ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΙΔΗΣ Ν. & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΝΕΑ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ
ΤΗΛ. 23310 90339 - 90234

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ
Λ. Πορφύρα 1
591 32 - ΒΕΡΟΙΑ ΗΜΑΘΙΑΣ
Κωδικός 1000001

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Α. ΒΕΡΟΙΑΣ



Λειτουργεί καθημερινά πλην
Παρασκευής και Σαββάτου
από τις 17:00 έως τις 21:00.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

e-pontos.gr
pontostv.gr
verianet.gr
inveria.gr
alexandriamou.gr
24oresimathia.gr
pliroforiodotis.gr
laikoyra.gr
faretra.info
veriamou.blogspot.com
βεροιώτης.gr
alexandreia-gidas.gr
imathia-live.blogspot.com
blogspotanthemia.com
amosimathia.blogspot.com
idisi-gr.blogspot.gr
arive.gr
efxinospontos.gr



ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

3-3-2019

Έθιμο του Χάσκα

16-3-2019

Δενδροφύτευση στον χώρο της Λέσχης

23-3-2019

Έθιμο Χελιδονίσματα στην πόλη της Βέροιας

24-3-2019

4ο σεμινάριο χορού υπό την αιγίδα της ΕΛΒ

25-3-2019

Παρέλαση 25ης Μαρτίου

Επεξήγηση επετειακού λογοτύπου

για τα 100 Χρόνια
από τη γενοκτονία
των Ελλήνων του Πόντου

Συνέχεια από την 1η σελίδα

Στην απόληξη της πορείας προβάλλει μέσα από τις ανθρώπινες φιγούρες ένα φυτό. Πρόκειται για ένα δεματάκι Αμάραντα. Ο Αμάραντος (Helichrysumstoechas), έχει την ιδιότητα, αφού κοπεί να διατηρεί για πολλά χρόνια το έντονο κίτρινο χρώμα και το σχήμα των ανθών του. Τα χαρακτηριστικά του φυτού που καταδεικνύονται στο όνομά του, αμάραντος αυτός δηλαδή που δεν μαραίνεται, συμβολίζουν σε αυτό το νοηματικό πλαίσιο, την επιβίωση και την αναγέννηση των Ποντίων. Η ανθεκτικότητα του φυτού ταυτίζεται με τη δυναμική του Ποντιακού Ελληνισμού, ο οποίος, παρότι υπέστη γενοκτονία και αποκόπηκε από την πατρώα γη, κατόρθωσε να επιβιώσει διατηρώντας την ιστορική του μνήμη και τον πολιτισμό του. Στα Αμάραντα υποδηλώνεται επίσης, η βαθιά ριζωμένη πεποίθηση πως ο Ποντιακός Ελληνισμός θα συνεχίσει να μεγαλουργεί. Το αίσθημα αισιοδοξίας, το οποίο αντανakλάται στο αμάραντο λουλούδι, υπερκεράζει κάθε σκοτεινή πτυχή της Γενοκτονίας.

Τα Αμάραντα ονομάζονται επίσης, Παναΐας δάκρυα. Υπό αυτή την ονομασία συμβολίζουν τον πόνο των Ελλήνων για τη χαμένη τους πατρίδα, τον Πόντο.

Το αίσθημα της αισιοδοξίας συμβολίζει τη δύναμη των επιζώντων της Γενοκτονίας, οι οποίοι αγωνίζονται ενάντια στη λήθη, που αποτελεί το τελευταίο στάδιο του ειδεχθούς αυτού εγκλήματος κατά της Ανθρωπότητας. Οι Έλληνες του Πόντου, όχι μόνον επέζησαν της Γενοκτονίας και νίκησαν τη λήθη αλλά επιμένουν, αισιοδοξούν και αγωνίζονται βασιζόμενοι στη βεβαιότητα πως:

Η Ρωμανία κι αν 'πέρασεν ανθεί και φέρει κι άλλο

Επιμέρους Σύμβολα:

Το τμήμα ιωνικού κίονα αναφέρεται στην αρχαία περίοδο της ιστορίας των Ελλήνων του Πόντου.

Το Φροντιστήριο της Τραπεζούντος, το οποίο αποκαλείτο «Φάρος της Ανατολής», επιλέχθηκε ως αναφορά στην πνευματική καλλιέργεια και το επίπεδο της εκπαίδευσης των Ελλήνων του Πόντου.

Η λύρα, το πλέον αναγνωρίσιμο μουσικό όργανο του Πόντου, αναφέρεται στην πλούσια και μνημειώδη ποντιακή μουσική παράδοση και παραπέμπει εμμέσως στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά των Ποντίων Ελλήνων.

Η Παναγία Σουμελά, το μεγαλύτερο Σταυροπηγιάκo Μοναστήρι του Πόντου και ένα από τα πλέον αναγνωρίσιμα σύμβολά του και ο σταυρός, τον οποίο κρατά ευλαβικά μία γυναίκα μορφή, χρησιμοποιούνται εδώ ως αναφορές στη βαθιά θρησκευτική πίστη των Ελλήνων, η οποία υπήρξε ένας από τους λόγους, για τους οποίους γενοκτονήθηκαν.

Ο αετός αποτελεί διαχρονικά ένα από τα σύμβολα των Ελλήνων του Πόντου, το οποίο εμφανίστηκε τον 5° αιώνα π.Χ. στα νομίσματα της Σινώπης, απαντά στην Βυζαντινή εποχή ως έμβλημα της Αυτοκρατορίας των Κομνηνών και χρησιμοποιείται ευρέως έως σήμερα.

Ο συνδυασμός διαφορετικών εικόνων και συμβόλων στο πολυεπίπεδο επετειακό λογότυπο εμπεριέχει μηνύματα, τα οποία αναφέρονται στην μακρά και λαμπρή ιστορική πορεία των Ελλήνων στον Πόντο, στη δραματική περίοδο της Γενοκτονίας, στην αποτυχία του στόχου του θύτη για πλήρη εξόντωση των χριστιανικών λαών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και πρωτίστως στο ελπιδοφόρο μήνυμα της επιβίωσης.

Η αισιοδοξία και η πεποίθηση πως η Ανθρωπότητα θα τα καταφέρει, είναι αυτή που κινεί τον αγώνα μας για τη Διεθνή Αναγνώριση της Γενοκτονίας και την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων εγκλημάτων στο μέλλον.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

01-02-2019

Εκπροσώπηση στον ετήσιο χορό του Ποντιακού Πολιτιστικού Συλλόγου Λεπτοκαρυάς Γιαννιτσών

02-02-2019

Εκπροσώπηση στον ετήσιο χορό του Συλλόγου Ποντίων Ριζού.

Εκπροσώπηση στον ετήσιο χορό του Συλλόγου Κρητικών Ημαθίας.

10-02-2019

Προβολή ενημερωτικής ταινίας στα παιδικά και εφηβικά τμήματα της Ε.Α.Β στο πλαίσιο των εκδηλώσεων μνήμης και τη συμπλήρωση 100 χρόνων από την Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου.

10-02-2019

Εκπροσώπηση στη συγκέντρωση του ΣΠΟΣ ΚΜ&Θ στην Πατρίδα Ημαθίας με θέμα το συντονισμό των εκδηλώσεων γενοκτονίας του έτους, από τους ποντιακούς συλλόγους του νομού.

13-02-2019

Εκπροσώπηση στην ομιλία του Μιχάλη Χαραλαμπίδη με θέμα «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΤΗΤΑ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑ - ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» που διοργάνωσε η Επιτροπή Πολιτιστικών Συλλόγων - Σωματείων και Κοινωνικών Φορέων Ν. Ημαθίας.

17-02-2019

Εκπροσώπηση στο ΔΣ του ΣΠΟΣ ΚΜ&Θ που έγινε στην Πατρίδα Ημαθίας.

23-02-2019

Αποκριάτικος χορός για μικρούς και μεγάλους στην αίθουσα του Πνευματικού Πολιτιστικού Κέντρου της Ε.Α.Β.

28-02-2019

Εκπροσώπηση στη συνεδρίαση της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης του Δήμου Βέροιας.

Ιστορικές Μορφές του Ποντιακού Ελληνισμού



Φίλων Κτενίδης

Ο αθεράπευτος, νοσταλγός και υμνωδός του Πόντου Θεατρικός συγγραφέας, δημοσιογράφος, γιατρός. Ήταν ιδρυτής του σωματίου «Παναγία Σουμελά» και εμπνευστής της ιδέας για ανιστόρηση της νέας μονής Παναγίας Σουμελά στην Καστανιά Βερμίου.

Γεννήθηκε το 1889 στην Τραπεζούντα. Πέρασε τα παιδικά του χρόνια στην Κρώμνη, για αυτό και αναφέρεται συχνά σ' αυτήν. Το 1906 αποφοίτησε αριστούχος από το Φροντιστήριο της Τραπεζούντας. Από τον ίδιο χρόνο έως το 1909 εργάστηκε ως λογιστής. Παράλληλα ήταν φιλολογικός συνεργάτης της εφημερίδας της Τραπεζούντας «Εθνική Δράσις». Το 1910 εκδίδει το δεκαπενθήμερο περιοδικό

«Επιθεώρησης». Καταδιώκεται από τους Νεότουρκους και κατεβαίνει στην Αθήνα, όπου γράφεται στην ιατρική σχολή του πανεπιστημίου.

Το 1912-13 τάσσεται εθελοντής στον Ελληνικό στρατό και συμμετέχει στις επιχειρήσεις των μετώπων Ηπείρου και Μακεδονίας. Το 1914-15 καταδιωκόμενος από τους Τούρκους, επειδή υπηρέτησε στον Ελληνικό στρατό, καταφεύγει στα ελληνικά χωριά του εσωτερικού της Τραπεζούντας, όπου προσφέρει δωρεάν τις πολύτιμες υπηρεσίες του ως γιατρός. Με την είσοδο των ρωσικών στρατευμάτων στην Τραπεζούντα πηγαίνει στον Καύκασο και από το 1915 ως το 1917 υπηρετεί ως γιατρός, διευθυντής του μεγαλύτερου ρωσικού στρατιωτικού νοσοκομείου στα Πλάτανα. Αποστρατεύτηκε μετά την επανάσταση του 1917. Το 1918 υπήρξε πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου των Ποντίων στο Κρασνοντάρ της Ρωσίας. Με πρόταση του, απαλλάσσεται από τα καθήκοντα του προέδρου (για να μπορεί να κινείται ελεύθερα) και πηγαίνει στην Αθήνα, για να ενημερώσει την Ελληνική κυβέρνηση πάνω στο ζήτημα της ανεξαρτησίας του Πόντου. Απογοητευμένος από τη δυσάρεστη τροπή του πήρε το εθνικό αυτό θέμα, φεύγει για το Παρίσι, για ιατρική ειδικευση.

Το 1920 διακόπτει για δεύτερη φορά τις σπουδές του και σπεύδει εθελοντής στο μικρασιατικό μέτωπο, όπου πιστεύει πως κρίνεται η τύχη του Ελληνικού έθνους. Το 1922 πήγε με την οικογένεια του στη Θεσσαλονίκη. Το 1935 εκλέχτηκε βουλευτής Αθηνών με το Λαϊκό Κόμμα του Τσαλδάρη. Από το 1938 εγκαταστάθηκε μόνιμα στη Θεσσαλονίκη ασκώντας το επάγγελμα του γιατρού.

Νοσταλγός της αλησμόνητης πατρίδας, γράφει πολλά θεατρικά έργα, και το 1950 εκδίδει το λαογραφικό περιοδικό «Ποντιακή Εστία». Στόχος του περιοδικού, το οποίο βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών, ήταν η συγκέντρωση και διαφύλαξη των ιστορικών και λαογραφικών θησαυρών του Πόντου. Παράλληλα κάνει σκληρό και επίπονο αγώνα για την ανιστόρηση στην Ελλάδα, της ερειπωθείσας στον Πόντο ιστορικής Σταυροπηγιακής Μονής της Παναγίας Σουμελά.

Το 1951 θεμελιώνει τον πρώτο μικρό ναό στην Καστανιά. Το λογοτεχνικό έργο του Κτενίδη, που περιλαμβάνει κυρίως ποιήματα, με κορυφαίο συνθετικό ποίημα την «Καμπάνα του Πόντου», είναι ένας ύμνος στις αλησμόνητες πατρίδες. Από τα πρώτα του ποιήματα, που δονούνταν από πατριωτισμό, ως την «Καμπάνα» της νοσταλγίας και το «Λάκριμα Ρέρουμ» (Τα δάκρυα των πραγμάτων) του γκρεμισμένου Κάστρου, οι στίχοι του σαν κελάρυσμα των νερών του Πυξίτη της Τραπεζούντας, σαν κελάηδισμα των πουλιών στα ποντιακά παρχάρια, συγκινούν και θα συγκινούν τους Πόντιους πάντοτε. Δυστυχώς, επειδή όλα τα ποιήματα του είναι γραμμένα στην ποντιακή διάλεκτο, δεν μπορούν να απολαύσουν την ομορφιά τους και οι μη Πόντιοι.

Από την «Καμπάνα του Πόντου»

«Έναν πουλίν, μαύρον πουλίν,
μαύρον άμον την νύχταν
ολονυχτίς τριγύριζεν ολόερα 'ς σον Κάστρον
'ς σον Κάστρον, 'ς σα μαντρότοιχα,
τη μαυρο Τραπεζούντας...
Κάποτ' εγέντονε σεισμός
κι η γη όλεν εσείεν κι έναν ημέραν άχαρον,
έναν ημέραν μαύρον,
επάρθαν τα κλειδιά 'θε
κι ο Κάστρεν εκρεμίεν.
Κι ο Κάστρεν, ο θεόρατον
εγέντον κοιμητήριν...».

Τα 17 θεατρικά του έργα, δράματα, ηθογραφίες και κωμωδίες, πολλά από τα οποία δεν έχουν τίποτε να ζηλέψουν από τα θεατρικά έργα άλλων Ελλήνων και ξένων δραματουργών, απαθανάτισαν τα ήθη και έθιμα του Πόντου, θεμελίωσαν και στέριωσαν το ποντιακό θέατρο στην Ελλάδα. Είναι ο μοναδικός Πόντιος θεατρικός συγγραφέας, που τα έργα του έχουν παρουσιαστεί από τους περισσότερους ερασιτεχνικούς θιάσους, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Η Αλεξάνδρα Ιασονίδου-Αργυροπούλου, σε δημοσίευμα της στο «Αρχεόν του Πόντου» με τίτλο «Λαογραφικά στοιχεία μέσα από το θεατρικό έργο του Φίλωνα Κτενίδη», αναφέρει μεταξύ άλλων: «Μέσα στα θεατρικά έργα του Φ. Κτενίδη μπορούμε να παρακολουθήσουμε τη ζωή, όπως κυλούσε στην πατρογονική γη, στον Πόντο. Είναι μια πλούσια πηγή για τα ήθη και τα έθιμα, τις παραδόσεις, την κοινοτική ζωή κλπ.».

Συνέχεια στην 4η σελίδα

Οι Άγιοι του Πόντου

Οι αληθινοί Άγιοι της αγάπης

Βιογραφία

Οι Άγιοι Απόστολοι Ακύλας και Πρίσκιλλα ήταν ζευγάρι Ιουδαίων και καταγόταν από τον Πόντο. Ήσαν δε άνθρωποι ενάρετοι και ευσεβείς. Όταν ο απόστολος Παύλος, επισκέφθηκε την Κόρινθο, για να διδάξει την ορθόδοξη πίστη, το ζεύγος του προσέφερε θερμή φιλοξενία καθώς είχε εντυπωσιαστεί με το κήρυγμά του. Τόσο τους άγγιξε ο φλογερός και σωτήριος λόγος του απόστολου, ώστε αφού κατηχήθηκαν και βαπτίσθηκαν από αυτόν, αποφάσισαν να τον ακολουθήσουν στις περιόδους του ως βοηθοί του. Ο απόστολος εντυπωσιάσθηκε τόσο από τις αρετές και τη χριστιανική τους δράση ώστε τους μνημονεύει στις επιστολές του γράφοντας ότι για τις προσφερθείσες υπηρεσίες τους και το θάρρος είναι ευγνώμων όχι μόνον εκείνος, αλλά και όλες οι εκκλησίες των εθνών.



Ο Μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, σε μια προσπάθεια να τραβήξει την προσοχή των νέων προς την Ορθόδοξη Πίστη, πρότεινε στους ερωτευμένους και τα αντρόγυνα να γιορτάζουν την αγάπη τους την προηγούμενη του ξενόφερτου και ανύπαρκτου Αγίου Βαλεντίνου, δηλαδή στις 13 Φεβρουαρίου με τους Άγιους Απόστολους Ακύλα και Πρίσκιλλα, γιατί αυτοί είναι οι πραγματικοί προστάτες τους. Οι Άγιοι Απόστολοι Ακύλας & Πρίσκιλλα εορτάζουν στις 13 Φεβρουαρίου έκαστου έτους.

Είναι ευκαιρία να τους γνωρίσουμε λίγο καλύτερα και ας παραδειγματιστούμε από την αγάπη που είχαν σαν ζευγάρι ο ένας για τον άλλον και οι δυο μαζί στον Έναν και Μοναδικό Τριαδικό Θεό. Ας τους τιμήσουμε σαν Ορθόδοξοι Χριστιανοί που είμαστε και ας τους γιορτάσουμε χαρίζοντας αγάπη ο ένας στον άλλον.

Ο Ακύλας ήταν ένας Εβραίος που είχε γεννηθεί στον Πόντο. Σε νεαρή ηλικία πρέπει να εγκαταστάθηκε στην Ρώμη, όπου και πιθανώς γνώρισε την Πρίσκιλλα, την «μικρή Πρίσκα», Ρωμαία, που ίσως ανήκε στην ανώτερη τάξη, με την οποία και παντρεύτηκε.

Ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα έφθασαν στην Κόρινθο, γύρω στο έτος 50 μ. Χ., όπου και συναντήθηκαν με τον Απόστολο Παύλο, ο οποίος είχε μόλις ολοκληρώσει την διδασκαλία του στην Αθήνα.

Ο Παύλος που εξασκούσε το επάγγελμα του κατασκευαστή σκηνών, αρνούμενος να χρηματοδοτεί το αποστολικό του έργο από τις εκκλησίες της εποχής, θα γνωρίσει το νεαρό ζευγάρι που ασκούσε το ίδιο επάγγελμα και θα αναπτύξει μαζί τους στενή φιλική σχέση. Ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα θα ασπαστούν τον Χριστιανισμό και θα βαπτισθούν από τον ίδιο τον Παύλο.

Η αφοσίωσή τους στο πρόσωπό του ήταν τόσο που θα τον ακολουθήσουν στο ταξίδι του στην Μικρά Ασία, όπου και θα παραμείνουν για το μεγαλύτερο μέρος της σύντομης ζωής τους, επιδεικνύοντας πλούσιο και σημαντικό αποστολικό έργο. Ο Απόστολος εντυπωσιάσθηκε τόσο από τις αρετές και τη χριστιανική τους δράση ώστε τους μνημονεύει στις επιστολές του γράφοντας ότι για τις προσφερθείσες υπηρεσίες τους και το θάρρος είναι ευγνώμων όχι μόνον εκείνος, αλλά και όλες οι εκκλησίες των εθνών. Από την Συρία, θα καταλήξουν στην Έφεσο, όπου θα αναλάβουν πρωτεύοντα ρόλο στην μικρή χριστιανική κοινότητα της εποχής.

Από χέρια παγανιστών θα βρουν τον μαρτυρικό θάνατο ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα δια αποκεφαλισμού, σύμφωνα με τις γραφές και η μνήμη τους θα μνημονεύεται στο Ορθόδοξο εορτολόγιο, όχι μόνο για το αποστολικό τους έργο, αλλά και για την συζυγική τους σχέση και την αγάπη που είχε ο ένας για τον άλλον, καθώς ο συγγραφέας των πράξεων των Αποστόλων, Λουκάς, περιγράφει τον Ακύλα και την Πρίσκιλλα, ως το ιδανικό χριστιανικό ζευγάρι.

Ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα έμειναν ενωμένοι και αγαπημένοι μέχρι και την τελευταία στιγμή, αφού σύμφωνα με την ακολουθία του Όρθρου όταν ο Ακύλας είδε την γυναίκα του να αποκεφαλίζεται και να μαρτυρεί είπε : «Μπορώ να μην φανώ άνδρας εγώ, ανάλογα προς την γυναίκα μου ανδρείος και πρόθυμος για αποκεφαλισμό για την Πίστη του Χριστού;» και την ακολούθησε στον θάνατο!

Τελειώνοντας ας θυμηθούμε τα λόγια του ιερού Χρυσόστομου:

“Δεν υπάρχει τίποτε πιο πολυτιμότερο από το ν' αγαπιέται πολύ ο άντρας από τη γυναίκα του και η γυναίκα από τον άντρα της” και πάλι “Δεν είναι η περιουσία που φέρνει τον πλούτο στους συζύγους αλλά η μεταξύ τους αγάπη”.

Άπολυτίκιον Ήχος δ'

Χριστὸν ἀγαπήσαντες καὶ φωτισθέντες τὸν νοῦν, τὴ πίστει ἐνούμενοι καὶ συζυγία σεμνή, Ακύλας καὶ Πρίσκιλλα ἤσαν μὲν προσεστώτες ἐκκλησίας κατ' οἶκον, Παύλου δὲ τοῦ φωστήρος συνεργοὶ καὶ προστάται. Διὸ αὐτοὺς τιμῶμεν καὶ μιμησώμεθα

Ιστορικές Μορφές του Ποντιακού Ελληνισμού

Ο Ιωακείμ Σαλτοής, στη νεκρολογία για το θάνατο του μεγάλου Πόντιου ποιητή, σημειώνει: «Υπέροχη -ξέχωρα- πνευματική προσφορά του ποιητή της «Καμπάνας του Πόντου» είναι τα θεατρικά του έργα. Η παραγωγή τους αρχίζει μεταπολεμικώς και συνεχίζεται αργότερα, παράλληλα με την έκδοση του περιοδικού του. Ανεβάζονται στη νεοδημιουργημένη «Ποντιακή Σκηνή» στην Αθήνα, Πάτρα και στις επαρχίες της Β. Ελλάδας κατ' επανάληψη. Πάταγο δημιουργεί και συναγερό προκαλεί παντού το ανέβασμά τους. Είναι αλήθεια ότι η «Ποντιακή Σκηνή» δημιουργείται ήδη από την Κατοχή. Αλλά πάσχει από έλλειψη έργων. Συμπυκνωτής της αντιλήψεως ότι οι ποντιακοί λαογραφικοί θησαυροί και θρύλοι θ' αποδώσουν αν διδαχτούν από Σκηνής σε ιδιώματα ποντιακά είναι ο Φ. Κτενίδης, ο οποίος προχωρεί στο έργο αυτό της δημιουργίας ακαταπόνητος και αδάμαστος. Όλα του τα έργα (με κορωνίδα τον «Ξενιτέαν») είναι εξαιρετικά και δεν έχουν να ζηλέψουν τίποτε από την σύγχρονη Ελληνική ηθογραφική παραγωγή. Δεκαέξι θεατρικά έργα συνθέτει έως το 1958. Ορυμαγδός γονιμότητας και παραγωγικότητας...».

Ο Ιωάννης Εφραιμίδης έγραψε: «Υπήρξε μία διακεκριμένη προσωπικότητα μεταξύ του πνευματικού κόσμου της Ποντιακής οικογενείας. Συγγραφέας αρίστων θεατρικών ποντιακών έργων, δημιούργησε καινούργια ζωή στο καθυστερημένο Ποντιακό Θέατρο και του έδωσε πνευματική πνοή. Ηθογράφος και ποιητής. Χαρίσματα φυσικά. Ήταν ίσως ο πρώτος μεταξύ των Ποντίων όστις μελέτησε-ερευνήσε τον χαρακτήρα και την ζωή του Ποντίου, τις αναμνήσεις από την ζωή της αλησμόνητης Πατρίδος μας και συνέγραψε τα ωραία θεατρικά του έργα, τις ηθογραφίες και άλλες πολλές πνευματικές εργασίες. Δεν επιθυμώ να θεωρηθώ υπερβολικός στην διαπίστωσή μου, ότι με τον Κτενίδη ανυψώθηκε η στάθμη του πολιτισμού του Ποντιακού λαού στο Πανελλήνιο. Γεγονός το οποίο αναγνωρίζεται και από τον γηγενή κόσμο...».

Τα θεατρικά έργα του Κτενίδη είναι τα εξής: «Ο Ξενιτέας», «Ο Μάραντον», «Το Γιάντες», «Το Μαυροκόρτζ», «Ο Γκισούρτζ», «Η Προξενία», «Ο Χωρέτες», «Ο Τελευταίον ο χορός», «Ο Κλήδονας», «Ο Διγενής Ακρίτας», «Οι Πατρίδες», «Σουμελά», «Η γυναίκα του πρωτομάστορα», «Ο Κλήδονας», «Η Αποθήκη της Στοφορίνας», «Η Ανεψιά τη Βέβαια», «Η Δασκαλίτσα», «Υπουργικά βάσανα», και «Ο Ζουρνάς».

Ως δημοσιογράφος άρχισε να γράφει φιλολογικά θέματα στην εφημερίδα της Τραπεζούντας «Εθνική Δράσις», όταν ήταν 20 χρόνων. Φίλος με τον εθνομάρτυρα δημοσιογράφο Νίκο Καπετανίδη και οι δυο τους «δεν ήξεραν αν έγραφαν παίζοντας ή αν έπαιζαν γράφοντας», όπως σημειώνει ο ίδιος στις αναμνήσεις του, στο περιοδικό «Ποντιακή Εστία». Στα 21 του χρόνια εκδίδει το δεκαπενθήμερο φιλολογικό και λαογραφικό περιοδικό «Επιθεώρησις». Σύντομα το περιοδικό ξεπερνά τα σύνορα του Πόντου και κυκλοφορεί και στη Ρωσία όπου έχει και συνεργάτες. Κτενίδης και Καπετανίδης ο ένας πάντοτε κοντά στον άλλον. Εκτός από τα εθνικά τους ενδιαφέροντα, παρακολουθούν και τα φιλολογικά δρώμενα στην Ελλάδα και στην Κωνσταντινούπολη μέσα από τα έντυπα που φτάνουν φανερά ή κρυφά στον Πόντο. Είναι αναγνώστες του περιοδικού του Γρηγόρη Ξενόπουλου «Η διάπλασις των παιδών» και διαβάζουν Έλληνες, Ρώσους και άλλους Ευρωπαίους συγγραφείς. Οι σπουδές του τον αναγκάζουν να πάει στην Αθήνα. Τότε αφήνει την διεύθυνση του περιοδικού του στο φίλο του Καπετανίδη, ο οποίος εκδίδει τα τελευταία τεύχη. Ο Κτενίδης σημειώνει ότι τα τεύχη που έβγαλε ο Καπετανίδης ήταν τα καλύτερα. Το 1950 προχώρησε στην έκδοση του περιοδικού «Ποντιακή Εστία».

Ο Σταθης Αθανασιάδης (Γεροστάθης), στον προλογισμό μιας τριετίας (της «Ποντιακής Εστίας» τον Ιανουάριο του 1953), γράφει μεταξύ άλλων: «Εγώ τουλάχιστο, παίρνοντας παράδειγμα τα προηγούμενα ποντιακά περιοδικά, τα οποία ύστερα από ένα χρονικό διάστημα έπαψαν να εκδίδονται ή άλλα φυτοζωούν, νόμιζα πως και η «Ποντιακή Εστία» θα 'όβηνε σύντομα, για να παραχωρήσει τη θέση της σε κάποιο άλλο περιοδικό. Το οικονομικό προπάντων ζήτημα ήταν κατά τη γνώμη μου ο σκόπελος, πάνω στο οποίο η «Ποντιακή Εστία» ήθελε να προσκρούσει και να συντριβεί. Πόσο όμως βγήκα γελασμένος...». Ο ίδιος ο Γεροστάθης, στον επικήδειο του για τον Κτενίδη ανέφερε: «...Ανήσυχος νοσταλγός και οραματιστής, εκδίδει, το 1950 το λαογραφικό περιοδικό της Βόρειας Ελλάδας, την «Ποντιακή Εστία». Συγκεντρώνει γύρω του τους κορυφαίους Ποντίους λαογράφους των Επαρχιών και της Αθήνας και επιτυγχάνει τις συνεργασίες των Πανεπιστημίων μας. Και σύντομα η «Ποντιακή Εστία» ανεβαίνει σε περιωπή.

Στις σελίδες της βρίσκουν θεραπεία του νοσταλγημένου ψυχικού, ηθικού και εθιμικού τους κόσμου, χιλιάδες Πόντιοι πρόσφυγες. Αλλά και ποικίλες ιστορικές πληροφορίες από τη συνολική ζωή των πατέρων τους μέσα στην ιστορική διαδρομή 30 αιώνων καταγράφονται σε αυτή. Εξέχουσα θέση μέσα στο περιοδικό κατέχουν πεζογραφήματα του διευθυντή του: Ιστορικά, κοινωνικά, έργα θεατρικά. Μα καταγράφονται και λαογραφικά θέματα σε μορφή εϋθυμου διαλόγου και περιγραφής σε ελληνοποντιακό γλωσσικό ιδίωμα, όπως είναι ο «Βεβιάς» και η «Καρτερή». Ποιήματα ολκής και αξίας, όπως είναι «Ο θάνατος τη Δήμο» κ.ά., με κορωνίδα και απαρχή την περιλάλητη ελεγεία «Η Καμπάνα του Πόντου». Λόγος ποιητικός, προορισμένος να ζήσει.

Ο Φίλων Κτενίδης είναι ορμητικός πατριώτης και πατριδολάτρης. Δεν πρόκειται καθ'αυτό για την έκδοση ενός λαογραφικού περιοδικού. Πρόκειται για κάτι άλλο. Με πόνο ο στοχαστής-εκδότης βλέπει ότι και η ποντιακή κοινωνία αργά αλλά σταθερά, παίρνει τη ροπή προς τη γνωστή -ξενική- διαφοροποίηση και σύγχυση και ανασκουμπώνεται αποβλέποντας με πάθος, ν' αναστυλώσει τις αρχαιοπρεπείς παραδόσεις του Πόντου. Όσες είναι γόνιμες, βιώσιμες και αξίες ικανές να διδάξουν. Τα ήθη του Πόντου τα οποία είναι πρόσφορα για μια ανόρθωση, ανανέωση και φυσιολογική εξέλιξη και στερέωση των Ποντίων. Με το λόγο. Ναι με το λόγο. Διότι «ο λόγος είναι μαγεία». Μοχθεί. Μεταβάλλεται σε ασκήτη του γραφείου του, μακριά από κοινωνικές συντροφίες. Μόνος του για χρόνια, άγρυπνος ερευνητής, κριτής και ρυθμιστής ύλης, διορθωτής τυπογραφικών δοκιμών και φύλλων. Μεσάνυχτα περνούν. Έως την 2α και 3η πρωινή ώρα αγωνίζεται με την πένα στο χέρι. «Αντλεί εις πίθον Δαναΐδων»; Στάθηκε ανεδαφικός; Όχι.

Δεκατέσσερα χρόνια περνούν και η «Ποντιακή Εστία» -άθλος διάρκειας χρονικής, αποτελεί ένα θησαυρό και ένα κώδικα λαογραφικής, ιστορικής, εθνολογικής και γλωσσολογικής ύλης. Συγκίνησε και πότισε χορταστικά το δέντρο του πατρογονικού ήθους. Και επηρέασε τις σύγχρονες ποντιακές γενεές: Έδωσε αυτοεπίγνωση και συνείδηση του «είναι», στον Ελληνοποντιακό κόσμο. Και ενέγραψε υποθήκη αναμετάδοσης στις ερχόμενες γενεές του. Μεθαύριο οι τόμοι του περιοδικού θα κινούν την ευγενική περιέργεια, θα συγκινούν, θα οδηγούν, θα επηρεάζουν τους κουρασμένους από την αροθυμία και το ηθικό χρέος επιγόνους...

Η επίσημη αναγνώριση των πνευματικών μόχθων του γιατρού ήρθε πανηγυρική και επίκαιρη. Το 1956 η Ακαδημία Αθηνών βραβεύει την «Ποντιακή Εστία». Χωρίς, ποτέ, να το επιδιώξει ο ίδιος προσωπικά. Το Νοέμβριο του 1950, σε μια διάλεξη του, εμπιστεύεται, εξομολογείται την ορμή της ψυχής του. Ότι τον διαφλέγει ο πόθος να ανιστορήσει το εθνικοθηροσκευτικό παλλάδιο του Πόντου, τη μονή της Παναγίας Σουμελά. Η πρόταση ξαφνιάζει, αλλά και επιδοκιμάζεται και ενθουσιάζει. Και το 1951 καταθέτει το θεμέλιο λίθο. Και γίνεται ο κτήτορας της μονής και ο κύριος ρυθμιστής και πρωτομάστορας των παραπέρα δομικών εξελίξεων. Με το τίποτε στην αρχή. Με μόνο βοηθό την πίστη του την ακράδαντη ότι οι Πόντιοι θα σπεύσουν να τον βοηθήσουν υλικά. Και το ένστικτο του δεν τον διαψεύδει. Μια δυο εκκλησίες του από τις στήλες της «Ποντιακής Εστίας» και οι δωρεές, οι συνδρομές, καταφθάνουν η μια πίσω από την άλλη.

Το 1959 ο Κτενίδης έριξε την ιδέα για σύγκληση παμποντιακού συνεδρίου. Στενό συνεργάτη του στην υπόθεση αυτή έχει το Χρήστο Κουλαουζίδη, δημοσιογράφο, μέλος της διοίκησης της «Παναγίας Σουμελά». Η πρόταση του Κτενίδη δημοσιεύτηκε στην «Ποντιακή Εστία» και έτυχε ενθουσιώδους υποδοχής. Τα ποντιακά έντυπα άρχισαν να ασχολούνται με το θέμα αυτό. Οι αρθρογράφοι επέμεναν στη συμμετοχή στο συνέδριο και των Ελληνοποντίων του εξωτερικού. Έγιναν και πολύ αυστηρές κρίσεις. Η πρώτη επίσημη σύσκεψη για τη σύγκληση του συνεδρίου έγινε στις 16 Αυγούστου 1959 στη μονή της Παναγίας Σουμελά, στο Βέρμιο. Πήραν μέρος 35 εκπρόσωποι 28 ποντιακών σωματείων. Μέλη της Κεντρικής Οργανωτικής Επιτροπής του συνεδρίου εκλέχθηκαν με σειρά επιτυχίας οι Φίλων Κτενίδης, Ελευθέριος Παυλίδης, Χρήστος Κουλαουζίδης, Νικόλαος Γεωργιάδης, Δημήτριος Ζεϊτανίδης, Αγαθή Κογκαλίδου και Αντώνιος Σουρμελής. Επιλαχόντες ήταν οι Ιωάννης Αβραμάντης, Ευστάθιος Αθανασιάδης, Αντώνιος Τερζόπουλος, Παναγιώτης Τανιμανίδης, Γεώργιος Σακκάς, Ηλίας Σπανάκης και Αθανάσιος Ανδρεάδης. Προσύσκεψη είχε γίνει στις 19 Απριλίου 1959. Θεωρήθηκε το σοβαρότερο βήμα για τη σύγκληση του συνεδρίου. Τελικά, αποφασίστηκε η σύγκληση του συνεδρίου στις 25 Σεπτεμβρίου 1959. Το συνέδριο όμως αυτό δεν έγινε ποτέ.

Ο Κτενίδης γράφει στην «Ποντιακή Εστία» του Αυγούστου-Σεπτεμβρίου 1959: «...Χωρίς αυτήν την προεργασία, πολύ φοβούμεθα ότι το Παμποντιακόν Συνέδριον, του οποίου η σύγκλησης αποτελεί έκδηλων ανάγκην του συντονισμού των ενεργειών όλων -Σωματείων και ατόμων- που πιστεύουν εις την σκοπιμότητα της καλλιέργειας και διαφυλάξεως της Ποντιακής Ιδέας, θα μείνει ένα από τα πολλά όνειρα που πλάθουν οι ίδιοι... Μόνον όνειρον...».

Μασκέ αποκριάτικο παιδικό πάρτι



Τα παιδιά βαμμένα μασκαράδες ξεφάντωσαν χορεύοντας σε ρυθμούς αποκριάτικους και παίζοντας πληθώρα παιχνιδιών, υπό την καθοδήγηση της Αγγελικής, της Αναστασίας και της Σοφίας ειδικών παιδαγωγών του ΑΠΘ. Πιερότοι, μασκαράδες, μπαλαρίνες, βασίλισσες και ιππότες, μάγισσες με σκουπόξυλα, πειρατές, χανούμισσες και ότι άλλο αστείο και παραμυθένιο περνάει από το μυαλό μας το φόρεσαν τα παιδιά μας στην πιο κεφάτη παιδική γιορτή της χρονιάς.

Οι συνοδοί των παιδιών ετοίμασαν κάθε λογής εδέσματα, συμμετέχοντας εθελοντικά σε αυτήν την γιορτή, με ένα τεράστιο χαμόγελο στο πρόσωπό τους και με όλη τους την καλή διάθεση γλύκαναν μικρούς και μεγάλους.

Το διοικητικό συμβούλιο της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, ευχαριστεί θερμά τους γονείς και τα παιδιά που τίμησαν με την παρουσία τους την εκδήλωση και βοήθησαν στην υλοποίηση αυτής της πολύ όμορφης βραδιάς, τη νεολαία του συλλόγου που οργάνωσε και υλοποίησε άψογα την εκδήλωση και ιδιαίτερα τα κορίτσια του ΑΠΘ για την εθελοντική παρουσία τους στην εκδήλωση μας.

Με Υγεία και Χαρά και του Χρόνου

Το μοναστήρι Mountaintop Trabzon που πρόκειται να γίνει πιο προσιτό στους επισκέπτες

Η [KustulMovri](#) (Ιερά μονή Αγίου Γεωργίου Περιστερά ή Περιστερεώτα) βρίσκεται σε απόσταση 28 χλμ. από την Τραπεζούντα και είναι χτισμένη στην κορυφή απότομου βράχου, στην πλαγιά του όρους Πυργί Γαλιαινας Ματσούκας, σε υψόμετρο 1.210 μέτρων προσκολλημένη σε πυλώνες με θέα την κοιλάδα στην Μαύρης Θάλασσας της [Τραπεζούντας](#) και της [Μάτσας](#). Οι προσκυνητές, κατά τη διάρκεια των αιώνων, φαινόταν ότι έπρεπε να περάσουν μια δύσκολη διαδρομή για να φτάσουν στο μοναστήρι. Αλλά τώρα έχει πλέον εγκαταλειφθεί και δεν λειτουργεί. Οι αρχές της Τραπεζούντας θέλουν να ανοίξουν το [Kustul Monastir](#) σε τουρίστες και λάτρεις της ιστορίας, οι οποίοι προς το παρόν δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στο μοναστήρι εκτός και αν περπατήσουν με τα πόδια γύρω στη μία ώρα.



Το μοναστήρι θεωρείται ότι χτίστηκε στα μέσα του 8ου αιώνα. Βλέποντας από μια κορυφή ποιο ψηλού βουνού, πιστεύεις επίσης ότι έχει υποστεί προσθήκες και αποκαταστάσεις σε όλη την ιστορία του. Αυτό όμως που παραμένει από το αιώνιο μοναστήρι είναι το κύριο σώμα του και οι μισογκρεμισμένοι τοίχοι.



Το μοναστήρι καταχωρήθηκε και αναγνωρίστηκε ως μνημείο κατόπιν αίτησης του δήμου [Maçka](#) στην Περιφερειακή Διεύθυνση Προστασίας της Πολιτιστικής Κληρονομιάς του [Trabzon](#). Η περιοχή όπου είναι κτισμένο το μοναστήρι έχει "παρακολουθήσει" πολλά ιστορικά γεγονότα, συμπεριλαμβανομένων πολλών τραγικών γενοκτονιών πληθυσμών από το 1908 έως και το 1923, μετά την πτώση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και τη γέννηση νέων εθνικιστικών κρατών.

Το μοναστήρι των 72 δωματίων διαθέτει μια ενιαία θύρα εισόδου στην οποία μπορείτε να φτάσετε μέσω τριών μονοπατιών που έχουν χρησιμοποιηθεί εδώ και πολλά χρόνια από ντόπιους. Για να φτάσει κάποιος στο μοναστήρι, η πιο συνηθισμένη διαδρομή είναι μια διαδρομή 1,5 χιλιομέτρων, η μικρότερη σε σύγκριση με άλλες.

Για τους επισκέπτες, η αναρρίχηση στο μοναστήρι είναι μια δύσκολη πρόκληση επειδή η διαδρομή βρίσκεται στην πλαγιά ενός δασωμένου βουνού, αλλά μπορείτε να δείτε πέτρινους χριστιανικούς τάφους, ερείπια εκκλησιών και ένα σιντριβάνι σε μια περιοχή κοντά στο πενταόροφο μοναστήρι, μετά την αναρρίχηση 72 βημάτων.



Παρόλο που βρίσκεται μακριά από τη Μαύρη Θάλασσα, ο τελευταίος όροφος του μοναστηριού έχει θέα τη θάλασσα.

. Μιλώντας στο κρατικό Πρακτορείο Anadolu, ο δήμαρχος [Μάτσας](#) Koray Kochan είπε ότι ήταν ένας οικισμός όπου οι άνθρωποι διαφόρων θρησκειών κάποτε ζούσαν μαζί ειρηνικά.

Ανέφερε ότι τα ιστορικά έγγραφα και οι χάρτες έδειξαν την παρουσία πέντε μοναστηριών στην περιοχή της [Maçka](#), προσθέτοντας ότι οι πιο γνωστοί είναι τα μοναστήρια [Sümela/Vazelon](#) και [Kustul](#) και συνεχίζονται οι προσπάθειες για να βρεθούν και άλλα δύο.

Ο κ. Κοτοχάν ανέφερε ότι κάθε ένα από τα τρία μοναστήρια βρίσκεται σε διαφορετική κοιλάδα, αλλά όλα συνδέονται μεταξύ τους με μονοπάτια.

[Το μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου του Περιστερεώτα λειτουργήσει για](#) πρώτη φορά το 773 μ.Χ., δήλωσε ο Κοτοχάν, προσθέτοντας ότι μετά από υπηρεσίας για περισσότερα από 400 χρόνια, λεηλατήθηκε και κατήργησε κατά τη διάρκεια μιας σκληρής βίας στον Χριστιανισμό το 1204.

[Το μοναστήρι](#) παραδόθηκε στον δήμο για περιβαλλοντική διευθέτηση και προστασία και ο κ. Κοτοχάν δήλωσε ότι θα καθαρίσει το μοναστήρι και το περιβάλλον του και θα κάνει το μονοπάτι πιο προσιτό με την κατασκευή σιδηροτροχιών ασφαλείας.

"Χωρίς να αγγίζουμε τις αρχικές πέτρες, θα δημιουργήσουμε ράγες ασφαλείας στις απαραίτητες θέσεις για την ασφάλεια των επισκεπτών που έρχονται στο μοναστήρι. Στο κάτω μέρος υπάρχει ένας όμορφος κήπος με ξύλα καρδιάς. Θα δημιουργήσουμε επίσης το σιδηρόδρομο γύρω από αυτό, και από εδώ μπορεί κανείς να κατεβεί στον κήλο σε πενταόροφη σκάλα. Θα προστατεύσουμε αυτόν τον τόπο για περίπου 500.000 έως 1 εκατομμύριο τουρκικές λίρες και θα το ανοίξουμε για επίσκεψη. Θα εργαστούμε μέχρι την περίοδο Ιουνίου-Ιουλίου", δήλωσε ο Κοτοχάν.

Είπε επίσης ότι σχεδίαζαν να ξεκινήσουν τον καθαρισμό πριν από το χειμώνα, προσθέτοντας, "Πιστεύω ότι αυτός ο τόπος θα είναι ένα τουριστικό hotspot το επόμενο έτος εάν πραγματοποιήσουμε μια επιτυχημένη προώθηση. Περίπου 15.000-20.000 τουρίστες αναμένεται να επισκεφθούν το μοναστήρι τον επόμενο χρόνο. Ο δεκαετής προϋπολογισμός του δήμου μας δεν αρκεί για να γίνει αυτό το μέρος σαν τη [Movri](#) Sümela, αλλά αυτό είναι ένα βήμα και πιστεύω ότι αυτός ο τόπος θα είναι ένα σημαντικό μέρος στον τουριστικό τουρισμό καθώς βρίσκεται υπό αναστήλωση. [Το Maçka](#) είναι ένας χώρος που μπορεί να γίνει υπαίθριο μουσείο για να εξυπηρετήσει εννέα έως δέκα μήνες του χρόνου τους τουρίστες όπως συμβαίνει και την καλοκαιρινή περίοδο. Το πιο σημαντικό είναι να ξεκινήσουμε."

Ο Πόντος στον αγώνα για την ελευθερία

Ας δούμε όμως πολύ σύντομα μερικά σημαντικά γεγονότα που δεν μπορεί να αμφισβητηθούν.

Το έτος 1789 ιδρύεται η Οδησός (από τους 3.150 αρχικούς κατοίκους της πόλης οι 2.500 ήταν Έλληνες ποντιακής καταγωγής). Πολλοί Έλληνες του Πόντου αλλά και της Ασπρης Θάλασσας (έτσι ονόμαζαν την Μεσόγειο) άρχισαν να μεταναστεύουν προς τις παραδουνάβιες ηγεμονίες ύστερα από την συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή της Μολδοβλαχίας (1774).

Το σάλπισμα του πρωτομάρτυρα της λευτεριάς Ρήγα Φεραίου γύρω στο 1800 μεταφέρεται και στον Πόντο. Στον Θούριο του αναφέρεται στους Πόντιους Μαυροθαλασσινούς: «[Λεβέντες Μαυροθαλασσινοί, ο βάρβαρος ως πότε θε να σας τυραννεί](#)». Την ίδια εποχή 4.000 Μπαφραίοι θανατώνονται από τους Τούρκους, ρίχνονται δεμένοι ποθάγκωνα και πνίγονται στον ποταμό Άλυ. Οι πρόγονοι του «φίλου» Ερντογάν, επιδίδονται με μαεστρία στην μόνη τέχνη που διακρίθηκαν και ακόμα διακρίνονται δηλαδή στη σφαγή του άμαχου πληθυσμού.

Μεταξύ των μυημένων, στον μικρασιατικό Πόντο φαίνεται να συμπεριλαμβάνονταν και κρυπτοχριστιανοί. Εκπρόσωπος της ποντιακής συμμετοχής υπήρξε η οικογένεια των Υψηλάντων. Οι Υψηλάντες ήταν μία από τις αρχοντικές και παλιές ποντιακές οικογένειες του Φαναριού της Πόλης, κατάγονταν από την Υψηλή, ένα παλιό χωριό του Όφι, στον Πόντο. Η οικογένεια των Υψηλάντων ενσάρκωσε με τον πλέον

αποκαλυπτικό τρόπο το γεγονός της στράτευσης όλων των Ελλήνων στο στόχο της πολιτικής αποκατάστασης του υπόδουλου γένους. Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, Ποντιακής καταγωγής πρίγκιπας, γιος και εγγονός ηγεμόνων της Μολδοβλαχίας, στρατηγός του τσαρικού στρατού, αρχηγός της Φιλικής Εταιρίας και πολιτικός αρχηγός της Επανάστασης του 1821, υπήρξε από τις πιο τραγικές και συνάμα ιερές μορφές του αγώνα.



Αλέξανδρος Υψηλάντης



Δημήτριος Υψηλάντης

Το 1814 ιδρύεται η Φιλική Εταιρεία, στην Οδησό και το 1819 μυείται στα μυστικά της Φιλικής Εταιρίας ο Σίλβεστρος Λαζαρίδης, διάκονος του Χαλδίας Σωφρονίου και μετέπειτα μητροπολίτη Χαλδίας. Ο Σίλβεστρος στη συνέχεια μυεί το μητροπολίτη Σωφρόνιο, τον Αρχιμεταλουργό Ιάκωβο Γρηγοράνη κ.α. Τον ίδιο χρόνο μυείται και ο διδάσκαλος του γένους Ηλίας Κανδήλης ο οποίος αφήνει στον Αλέξανδρο Υψηλάντη 5.000 ρούβλια, για τους σκοπούς της Εταιρείας.

Τον Απρίλιο του 1820 ο Αλέξανδρος Υψηλάντης γίνεται γενικός έφορος της αρχής, δηλαδή αναλαμβάνει την ηγεσία της φιλικής εταιρείας και το Μάρτιο του 1821 συγκροτείται ο Ιερός Λόχος, με τη συμμετοχή πολλών Ποντίων Ελλήνων. Ο Αχιλλέας Ανθεμίδης αναφέρει ότι ο σουλτάνος θεώρησε τον Ιερό Λόχο ως ευξείνο ποντιακή στρατιωτική μονάδα και ότι με αυτήν την πρόφαση εξόντωσε τους προκρίτους της Αργυρούπολης του Πόντου. Αναφέρει επίσης ότι με φερμάνι απαγορεύτηκε στον πληθυσμό της Αργυρούπολης και άλλων περιοχών να υδροδοτείται από τις βρύσες κατά την επέτειο της μάχης του Δραγατσανίου.

Οι Φιλικοί έψαχναν ως αρχηγό ένα πρόσωπο, υψηλής κοινωνικής θέσεως, γνωστό στους Έλληνες και με δεσμούς με τον Ρώσο αυτοκράτορα Αλέξανδρο Α'. Ο Ξάνθος πρότεινε στον Ιωάννη Καποδίστρια (45 χρονών), υπουργό εξωτερικών της Ρωσίας, να ηγηθεί του αγώνος. Μετά την άρνησή του, απευθύνθηκε στον Αλέξανδρο Υψηλάντη, ο οποίος ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα, αφού συμβουλευτήκε πρώτα τον Καποδίστρια. Την άνοιξη του 1821 ο Α. Υψηλάντης κηρύσσει τον πόλεμο της ανεξαρτησίας στη Μολδοβλαχία. Από την πρώτη στιγμή της διακήρυξης περί ελευθερίας του Υψηλάντη, Έλληνες νέοι σπουδαστές σπεύδουν από διάφορα μέρη του Πόντου και οργανώνονται κατά τα πρότυπα του θηβαϊκού «Ιερού Λόχου», με αρχηγό τον Ι. Λασσάνη. Στη μάχη του Δραγατσανίου τον Ιούνιο του 1821, οι Ιερολοχίτες ηττώνται και πολλοί πόντιοι μαχητές του Ιερού Λόχου καταφεύγουν στη Ρωσία.

Σε γραπτά κείμενα αγωνιστών του '21, όπως ο [Παλαιών Πατρών Γερμανός](#) (1771-1826) στα απομνημονεύματά του ([Υπομνήματα περί της Επανάστασεως της Ελλάδος](#)), ο [Χριστόφορος Περραιβός](#) (1773-1863) στα [Απομνημονεύματα πολεμικά](#) (1836) και ο [Εμμανουήλ Ξάνθος](#) (1772-1852) στα δικά του απομνημονεύματα σχετικά με τη Φιλική Εταιρεία ([Δοκίμιον ιστορικών περί της Φιλικής Εταιρείας](#), 1836) αναφέρονται σε εκατοντάδες «Μαυροθαλασσίτες», «Τραπεζούντιους», «Σινωπείς», «Αργυρουπολίτες» που πολέμησαν "υπέρ βωμών και εστιών".....

Όλοι αυτοί οι μαχητές καθώς και η [σοποραδική παρουσία γυναικών](#) ήταν Πόντιοι εθελοντές που πολέμησαν γενναία για την απελευθέρωση της μητέρας πατρίδας. Έδωσε λοιπόν και ο Πόντος τον φόρο αίματος για την ελευθερία της σημερινής πατρίδας μας. Όλα αυτά είναι ανάγκη να τα γνωρίζουμε και ιδιαίτερα εμείς, τα παιδιά τους. Έτσι κι αλλιώς τα όσα αναφέραμε, αποτελούν μέρος της νεότερης ιστορίας μας. Είναι χρέος μας λοιπόν κάθε γνώση που σχετίζεται με την Πατρίδα μας ιδιαίτερα για τόσο σημαντικά γεγονότα.

Η γνώση της συμβολής των Ποντίων στην ελληνική επανάσταση του 1821 αποτελεί ένα ιδιαίτερο χρέος προς τους πόντιους προγόνους μας το οποίο πρέπει να υλοποιηθεί μέσα από τους φορείς, την εκπαίδευση, τα σωματεία, και τους συλλόγους το δυνατό συντομότερο.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΟΝ ΕΥΞΕΙΝΟ ΠΟΝΤΟ

11 ΗΜΕΡΕΣ από 26-07 έως 05-08-2019

ΚΩΝ/ΠΟΛΗ - ΣΑΦΡΑΜΠΟΛΗ - ΚΑΣΤΑΜΟΝΗ - ΣΙΝΩΠΗ - ΜΠΑΦΡΑ - ΣΑΜΨΟΥΝΤΑ-ΟΙΝΟΗ-ΚΕΡΑΣΟΥΝΤΑ-ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ- ΠΑΝ.ΣΟΥΜΕΛΑ - ΠΛΑΤΑΝΑ - ΟΥΖΟΥΝΓΚΙΟΛ - ΣΟΥΡΜΕΝΑ- ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ - ΖΑΡΑ - ΣΕΒΑΣΤΕΙΑ - ΑΜΑΣΕΙΑ - ΚΩΝ/ΠΟΛΗ

1η ΗΜΕΡΑ:ΒΕΡΟΙΑ-ΚΩΝ/ΠΟΛΗ (620 ΧΛΜ)

Ωρα 06.00 αναχώρηση από Βέροια (Ελλά). Στάση έξω από την Ξάνθη για καφέ και κατόπιν κατεύθυνση για συνοριακό σταθμό Κήπων. Έλεγχος Διαβατηρίων και στη συνέχεια μέσω Μαλγάρων και Ραιδεστού άφιξη το απόγευμα στην Πόλη. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, επίσκεψη στην πλατεία Ταξίμ, διασκέδαση στη βασιλίδα πόλη, διανυκτέρευση.

2η ΗΜΕΡΑ:ΚΩΝ/ΠΟΛΗ-ΣΑΦΡΑΜΠΟΛΗ (400 ΧΛΜ)

Πρόγευμα και αναχώρηση για Σαφράμπολη. Μετά από ενδιάμεσες στάσεις, άφιξη στην Σαφράμπολη. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο και στη συνέχεια μια πρώτη γνωριμία με την γραφική κωμόπολη η οποία έχει χαρακτηριστεί διατηρητέος οικισμός. Πολλές από τις παραδοσιακές κατοικίες μετατράπηκαν σε μουσεία. Δείπνο. Διανυκτέρευση.

3η ΗΜΕΡΑ:ΣΑΦΡΑΜΠΟΛΗ-ΣΑΜΨΟΥΝΤΑ (490 ΧΛΜ)

Μετά το πρόγευμα αναχώρηση για Κασταμονή. Πρόκειται για πόλη της Αρχαίας Παφλαγονίας από την οποία καταγόταν η μεγάλη αυτοκρατορική οικογένεια των Κομνηνών. Επίσκεψη στο φρούριο των Κομνηνών, στην Παπαζόγλειο αστική σχολή και στο αρχαιολογικό εθνογραφικό Μουσείο. Στη συνέχεια στάση στη Σινώπη που υπήρξε μια απ τις πρώτες Ελληνικές αποικίες των Μιλησίων στον Πόντο και αποτελεί μια πόλη μνημείο. Επίσκεψη στο ναό της Θεοτόκου, που σήμερα ονομάζεται «Εκκλησία του Παλατιού», στο παλιό Ελληνικό Αρρεναγωγείο και Παρθεναγωγείο. Αφού στη συνέχεια περάσουμε από Μπάφρα, άφιξη αργά το απόγευμα στην Σαμψούντα. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, δείπνο, διανυκτέρευση.

4η ΗΜΕΡΑ:ΣΑΜΨΟΥΝΤΑ-ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ (330 ΧΛΜ)

Ξεκινάμε την περιήγηση στην πόλη και παίρνουμε τον παραλιακό δρόμο που θα μας οδηγήσει στην Μητρόπολη του Πόντου την Τραπεζούντα. Σύντροφοι στο ταξίδι μας τα μαύρα νερά του Πόντου και το βαθύ πράσινο που κατεβαίνει από τις πλαγιές των Ποντικών Ορέων, την Οινόη, το Πολεμώνιο, το Ιασώνιο Άκρο όπου πάνω στον αρχαίο βωμό του κτίστηκε η πρωτοχριστιανική βασιλική του Αγίου Νικολάου και στη συνέχεια, την Ορντού, τα Κοτύωρα, και τέλος περνώντας από τα Πλάτανα το ασφαλές φυσικό λιμάνι κοντά στην Τραπεζούντα. Άφιξη στην Τραπεζούντα, τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, δείπνο, διανυκτέρευση.



5η ΗΜΕΡΑ:ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ (50 ΧΛΜ)

Πρόγευμα και αναχώρηση για το ονομαστό μοναστήρι της Ματσούκας, Παναγία Σουμελά. Ενδέχεται να μην επιτραπεί η είσοδος στο ναό λόγω εργασιών. Αφού προσκυνήσουμε την Παναγία όλων των Ποντίων, θα συνεχίσουμε για το χλιοτραγουδιμένο γεφύρι της Τρίχας. Κατόπιν θα αναχωρήσουμε για τα Πλάτανα, όπου θα γευματίσουμε εξ ιδίων. Επίσκεψη στο Σόουκ Σου, με την περίφημη βίλλα του τραπεζίτη Καπαγιαννίδη, την Αγία Σοφία, το φροντιστήριο και τον Άγιο Ευγένιο. Επιστροφή στην Τραπεζούντα. Δείπνο, διασκέδαση και διανυκτέρευση.

6η ΗΜΕΡΑ:ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ

Πρόγευμα και ημέρα ελεύθερη για να επισκεφθεί ο καθένας τα χωριά των προγόνων του, εξ ιδίων με ταξί ή ντολμούς. Δείπνο, διανυκτέρευση.

7η ΗΜΕΡΑ:ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ (50 ΧΛΜ)

Πρωινό και αναχώρηση για περιήγηση στην πόλη της Τραπεζούντας. Επίσκεψη στην Παναγία Χρυσοκέφαλο, στα Κομνηνία τείχη, στη Μονή Θεοσκεπάστου, στο φροντιστήριο και στη μέριμνα ποντίων κυριών. Στην συνέχεια θα αναχωρήσουμε για την περιοχή Όφεως ποταμού. Θα επισκεφτούμε την μαγευτικής ομορφιάς λίμνη Ουζουνγκιόλ καθώς και την παραλιακή πόλη των Σουρμένων. Επιστροφή στην Τραπεζούντα. Δείπνο, διασκέδαση και διανυκτέρευση.

8η ΗΜΕΡΑ:ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ-ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ- ΖΑΡΑ-ΣΕΒΑΣΤΕΙΑ (460 ΧΛΜ)

Μετά το πρόγευμα αναχώρηση για Σεβάστεια. Κατά τη σημερινή μας διαδρομή η απότομη αλλαγή του τοπίου από τα καταπράσινα βουνά στα απέραντα υψίπεδα. Φτάνουμε στην Αργυρούπολη. Επίσκεψη εξ ιδίων στην παλιά πόλη. Αναχώρηση για τη Ζάρα. Το γνωστό Απές με τα 21 ελληνικά χωριά του. Στάση και αν υπάρχουν ταξιδιώτες που κατάγονται από εκεί θα έχουν τη δυνατότητα να επισκεφθούν τα χωριά τους εξ ιδίων. Σε απόσταση 70 χλμ. θα καταλήξουμε στη Σεβάστεια. Εδώ επίσης υπολογίζεται ότι μαρτύρησαν το 320 μ.Χ οι Άγιοι Σαράντα Μάρτυρες. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, δείπνο, διανυκτέρευση.

9η ΗΜΕΡΑ: ΣΕΒΑΣΤΕΙΑ-ΤΟΚΑΤΗ-ΑΜΑΣΕΙΑ (225 ΧΛΜ)

Πρόγευμα και αναχώρηση για την πόλη της Τοκάτης. Ελεύθερο χρόνο για μια βόλτα στις παλιές γειτονίες, τη φημισμένη αγορά της που είναι γεμάτη με αντικες από παλιά αρχοντικά της περιοχής. Συνεχίζουμε για την Αμάσεια. Στην περιοχή της πόλης θα δούμε τον τόπο όπου απαγχονίστηκαν 174 κορυφαίες προσωπικότητες του Ποντιακού Ελληνισμού, τους οποίους καταδίκασαν με συνοπτικές διαδικασίες στα δικαστήρια ανεξαρτησία της Αμάσειας. Ξενάγηση της πόλης. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, δείπνο, παρασκάθ και διανυκτέρευση.

10η ΗΜΕΡΑ: ΑΜΑΣΕΙΑ-ΚΩΝ/ΠΟΛΗ (685 ΧΛΜ)

Πρόγευμα και αναχώρηση για Κων/πολη. Αφού περάσουμε από την περιοχή της αρχαίας Βιθυνίας περνώντας περιφερειακά από τις πόλεις Μπόλου,



Αντάπαζα και Νικομήδεια, φτάνουμε στην Κων/πολη. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, διανυκτέρευση.

11η ΗΜΕΡΑ:ΚΩΝ/ΠΟΛΗ-ΒΕΡΟΙΑ (620 ΧΛΜ)

Πρωινό και αναχώρηση για επίσκεψη στο Οικουμενικό Πατριαρχείο στο Φανάρι το κέντρο του Ορθόδοξου κόσμου, Παναγία Βλαχερνών, Μονή Ζωοδόχου Πηγής, το Μπαλουκλί της Λωξάντρας. Μετά το προσκύνημα και με τις αποσκευές γεμάτες εικόνες και αρώματα, φεύγουμε για την Ελλάδα, περνώντας τα ελληνοτουρκικά σύνορα Κήπων.

Μετά τις απαραίτητες διατυπώσεις φτάνουμε το βράδυ στην πόλη μας.

ΤΙΜΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ: 750€ τηλ. επικοινωνίας Ευξείνου Λέσχης 2331072060 Κυριακή με Πέμπτη 17.00 έως 21.00. Υπεύθυνος κ. Φωτιάδης Φιλοκλήμων τηλ. 6942701788.

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

- 1)Μεταφορά-μετακινήσεις με υπερυψωμένα λεωφορεία
- 2)Τις 10 διανυκτερεύσεις σε επιλεγμένα ξενοδοχεία 3 και 4 αστέρων.
- 3)Τα 10 προγεύματα και 7 δείπνα.
- 4)Αρχηγό-ξεναγό.
- 5)Ξεναγήσεις,περιηγήσεις που αναφέρονται στο πρόγραμμα.
- 6)Ασφάλεια αστικής ευθύνης.

ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

Εισόδους μουσείων και αρχαιολογικών χώρων, διασκεδάσεις, ποτά, φιλοδωρήματα και ότι αναφέρεται στο πρόγραμμα ως προαιρετικό.

Όροι συμμετοχής:

Τα άτομα που συμμετέχουν στην εκδρομή αποτελούν ένα γκρουπ και σαν γκρουπ θα συμμετέχουν στο προκαθορισμένο πρόγραμμα. Θα υπάρχει ο υπεύθυνος εκδρομής που θα ενημερώνεται για τυχόν προβλήματα. Για οποιαδήποτε προβλήματα θα ενημερώνεται ο υπεύθυνος της εκδρομής. Κανένας από τους συμμετέχοντες δεν μπορεί να απαιτήσει αλλαγή του προγράμματος εκτός από τον υπεύθυνο εκδρομής που θα συντονίζει τις ενέργειες του γκρουπ και οφείλουν οι συμμετέχοντες να ακολουθούν τις αποφάσεις του αρχηγού αποστολής. Οι ενδιαφερόμενοι θα καταγραφούν σε λίστα κατά προτεραιότητα ενδιαφέροντος και οι πρώτοι 50 θα ταξιδεύσουν στον Πόντο. Προκαταβολή 300€ μέχρι 30/4/2019 και εξόφληση μέχρι 15 /7/2019.Οι προκαταβολές δεν επιστρέφονται.

